

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЋИЋЕВАЦ
Одсек за буџет, финансије, локалну пореску администрацију,
привреду и локални економски развој
Број: 400- 49/23-01
Дана: 28.07.2023. године
Ћ И Ћ Е В А Ц

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ ЗА 2024. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2025. И 2026. ГОДИНУ

На основу члана 36а Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013-испр, 108/2013, 142/2014, 68/2015 (др.закон), 103/2015 , 99/2016 , 113/17, 95/18 ,31/19 ,72/19 ,149/20, 118/21, 138/22 и 118/21-др.закон) Министар финансија доноси Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекцијама за 2025. и 2026. годину.

У складу са чланом 36а Закона о буџетском систему , на основу овог упутства , директни корисници средстава буџета локалне власти припремају предлог финансијског плана за 2024. годину, са пројекцијама за 2025. и 2026. годину и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета ЈЛС , као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 20234 годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему , којима је дефинисано да одлука о буџету ЈЛС треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем , према изворима финансирања , посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету , не могу се спајати установе које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

С обзиром на то да је законодавац оставио могућност да установе до даљњег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, **надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава** у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима. Уколико буџетски корисник остварује сопствене приходе, у складу са посебним законима, надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек из извора 01-Приходи из буџета.

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга борава деце у предшколским установама треба планирати на извору 01-Приходи из буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган ЈЛС изводе о оствареним уплатама овог прихода достављају предшколским установама. Уколико ЈЛС поступе по наведеним препорукама, а при том у Табели 1 (Прилог 1) искажу средства за плате запослених у предшколским установама на извору 04-Сопствени приходи буџетских корисника, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес неопходно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за који ће се дефинисати најмање један родно одговорни циљ или одговарајући показатељ који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се **исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.**

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, **исти се могу користити и за извршавање других врста расхода**, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и **не може** бити већи од 10% њених прихода у тој години. Поред наведеног Чланом 27ж Закона је прописано да наведени законски лимит може бити прекорачен само уколико јединица локалне самоуправе добије предходно одобрење Министарства финансија.

Захтев за добијање одобрења за прекорачење фискалног дефицита од 10% планираних текућих прихода се подноси Министарству финансија најкасније до 01. септембра текуће године, за наредну буџетску годину, а изузетно захтев за прекорачење може се поднети након 01. септембра текуће године, најкасније до 31.01. наредне године, уколико је прекорачење фискалног дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоа власти након истека рока из члана 27ж став 5. Закона.

I ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ ЗА 2024. ГОДИНУ

Основне макроекономске претпоставке за 2024. године

	2023.	2024.
БДП, млрд РСД	8103,5	8773,6
Стопа номиналног раста БДП, %	14,3	8,3
Стопе реалног раста БДП, %	2,5	3,5
Инфлација, просек периода, %	12,5	4,9

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2023. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2024. години од 8,3%). Изузетно,

локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финасирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финасирања 07-Трансфери од других нивоа власти, 08-Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 – Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реалним очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере ЈЛС треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Сл. Гласник РС“, бр. 138/22).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања се исказују у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа, а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ ПОЈЕДИНИХ КАТЕГОРИЈА РАСХОДА

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС“, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18- др. закон, 86/19 – др.закон и 157/20- др. закон и 123/21- др.закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01... 157/20-др.закон, 19/21, 48/21 и 123/21).

Приликом обрачуна и исплате плата примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије.

2. Планирање масе средстава за плате и броја запослених у одлукама о буџету за 2024. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2024. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених. Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2024. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2024. години, не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда и бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. закона о раду, осим јубиларних награда за запослене који ће то право стећи у 2024. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2024. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 – Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Група конта 41- Расходи за запослене

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2024. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.

Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављениу Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табелеса образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2023. години и планираним бројем запослених у 2024. години, по корисницима буџета локалне власти на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела 2. је табела са подацима о маси средстава за плате исплаћене за период I-X у 2023. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2023. години у складу са одредбама члана 44. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину и планирана средства за плате у 2024. години.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2023. години и планираних средстава у 2024. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу.

Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2024. години по звањима и занимањима у органима јединице локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 6. се односи на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2023. години, као и планираним средствима у 2024. години.

Штампани формат табела Прилога 1- Преглед броја запослених и средстава за плате треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2024. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 – Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремене послови и др), а све у циљу великих потреба фискалног прилагођавања.

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција и буџетских кредита неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције и буџетски кредити.

Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 – Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 – Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

СМЕРНИЦЕ ЗА ИСКАЗИВАЊЕ ИЗДАТАКА ЗА КАПИТАЛНЕ ПРОЈЕКТЕ

Класа 5 –Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2024. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2024. години, већ и оне које су започети у предходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исти (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд..)

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу, укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцију су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Сл. Гласник РС“, бр. 51/19 и 139/22).

ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ ЗА 2024. ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Законом о буџетском систему утврђено је да се пројектовање прихода и расхода врши за 2024. годину и наредне две године (2025.г. и 2026.г.).

Полазна основа за планирање обима буџета за 2024. годину били су планирани приходи и примања из Одлуке о буџету општине Ћићевац за 2023. годину (Сл. лист општине Ћићевац, број 20/2022, 2/2023, 6/2023 и 11/2023), као и планирани расходи и издаци из исте Одлуке из извора 01 – Приходи из буџета.

Пројекција прихода и примања буџета општине Ћићевац за период 2024-2026. године, извршена је на следећи начин у динарима:

Табела: Пројекција прихода и примања за 2024.-2026.

Екон. клас.	Врста прихода	Пројекција за		
		2024.	2025.	2026.
71	Порези	274.000.000	274.000.000	274.000.000
73	Донације и трансфери	155.000.000	155.000.000	155.000.000
74	Други приходи	23.000.000	23.000.000	23.000.000
77	Меморандумске ставке	3.000.000	3.000.000	3.000.000
8	Примања од продаје нефинансијске имовине	1.000.000	1.000.000	1.000.000
9	Примања од задужења	0	0	0
	Укупни приходи и примања:	453.000.000	453.000.000	453.000.000

Пројекција расхода и издатака буџета општине Ћићевац за период 2024.-2026. године, извршена је на следећи начин у динарима:

Табела: Пројекција расхода и издатака за 2024.-2026.

Ек. клас.	Опис	Пројекција за		
		2024.	2025.	2026.
41	Расходи за запослене	119.000.000	119.000.000	119.000.000
42	Коришћење услуга и роба	145.000.000	145.000.000	145.000.000
44	Отплата камата	1.000.000	1.000.000	1.000.000
45	Субвенције	18.500.000	18.500.000	18.500.000
46	Трансфери	31.000.000	31.000.000	31.000.000
47	Социј. заштита из буџета	23.000.000	23.000.000	23.000.000
48	Остали расходи	23.500.000	23.500.000	23.500.000
5	Издаци за неф. имовину	85.000.000	85.000.000	85.000.000
6	Отплата дуга	7.000.000	7.000.000	7.000.000
	Укупни расходи и издаци:	453.000.000	453.000.000	453.000.000

ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈЕ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ ЗА 2024. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Лимити укупних расхода по годинама за трогодишњи период, на неки начин представљају основ за увођење средњорочног оквира расхода који треба да повећају предвидивост јавних финансија за буџетске кориснике и створе одређену препреку за њихову експанзију.

При изради предлога финансијских планова за 2024. годину, буџетски корисници треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђеног овим Упутством.

Полазну основу за утврђивање обима средстава у предлозима финансијских планова директних корисника средстава буџета за 2024. годину, чини обим средстава за расходе директних

корисника утврђен Одлуком о буџету општине за 2023. годину (Сл. лист општине Ћићевац , број 20/2022,2/2023, 6/2023 и 11/2023) из извора 01- Приходи из буџета.

Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета за 2024. годину, из извора 01- Приходи из буџета, са пројекцијама за наредне две фискалне године по организационој класификацији утврђен је у следећој табели:

Табела: Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета општине Ћићевац за 2024. годину, са пројекцијом за 2025. и 2026. годину из извора финансирања 01 - Приходи из буџета

Раздео	Опис	Пројекција за		
		2024.	2025.	2026.
1.	Скупштина општине	16.000.000	16.000.000	16.000.000
2.	Председник општине	8.000.000	8.000.000	8.000.000
3.	Општинско веће	5.000.000	5.000.000	5.000.000
4.	Општинско правобранилаштво	4.500.000	4.500.000	4.500.000
5.	Општинска управа	336.000.000	336.000.000	336.000.000

У прилогу овог упутства налази се табела са лимитима средстава за сваког индиректног корисника појединачно. Индиректни буџетски корисник у оквиру тако добијеног лимита расподељује средства на програме, програмске активности и/или пројекте, користећи прописану економску класификацију на четири цифре.

Раздео Глава	Опис	Пројекција за		
		2024.	2025.	2026.
5.1	Народна библиотека	17.000.000	17.000.000	17.000.000
5.2	Спортски центар Ћићевац	8.000.000	8.000.000	8.000.000
5.3	Спортски центар Сталаћ-Град Сталаћ	4.000.000	4.000.000	4.000.000
5.4	Предшколска установа	52.000.000	52.000.000	52.000.000
5.5	Месне заједнице	2.500.000	2.500.000	2.500.000
	Укупно за директне и индиректне кориснике	453.000.000	453.000.000	453.000.000

Индиректни буџетски корисник може доставити и захтев за додатна средства, при чему наводи програм, програмску активност или пројекат, и детаљно га образлаже директном кориснику у допису уз предлог финансијског плана.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА

Према дефиницијама Закона о буџетском систему, средњорочни план је свеобухватни план буџетског корисника који садржи детаљну разраду програма, пројеката и програмских активности за буџетску годину са пројекцијама за наредне две године, према средњорочним циљевима и приоритетима, који служе као основа за израду образложења финансијског плана тог корисника и

израђује се у складу са упутством за припрему буџета. Програмска структура корисника буџетских средстава, дефинише индикаторе остварења циљева за трогодишњи период, и на тај начин интегрише средњорочне циљеве који су дефинисани стратешким и другим планским документима из надлежности буџетског корисника.

Основна смерница за средњорочно утврђивање циљева који се имплементирају кроз програмски модел буџета дефинисањем трогодишњих мерљивих индикатора, налаже крајње опрезан, приступ, руковођен детаљним анализама и пројекцијама које се морају заснивати и на пажљивом сагледавању и дефинисању ризика, а како би обавезе које преузимају буџетски корисници биле преузете уз највиши степен фискалне одговорности.

ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ

У складу са чланом 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

На основу упутства за припрему буџета, корисници буџетских средстава припремају предлог финансијског плана по програмском моделу.

Предлог финансиског плана буџетског корисника треба да садржи детаљну разраду свих програма, програмских активности и пројеката за наредну годину, са пројекцијама за наредне две године и то у складу са средњорочним циљевима и приоритетима који су утврђени Стратегијом одрживог развоја општине Ћићевац.

Предлог финансијског плана обухвата:

- 1) приходе и примања , расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
- 2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- 3) родну анализу расхода и издатака;
- 4) програмске информације .

Предлог финансијског плана садржи следеће табеле (обрасце):

- 1) План прихода и примања , расхода и издатака,
- 2) Програмску структуру плана са дефинисаним циљевима и индикаторима,
- 3) План капиталних улагања и
- 4) План плата и броја запослених.

Као прилог предлога финансијског плана директни корисници буџетских средстава достављају извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.

Календар буџета локалне власти:

1) 1. август – локални орган надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета општине;

2) 15. септембар – директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;

3) 1. новембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету Општинском већу

4) 15. новембар – Општинско веће општине Ћићевац, доставља предлог одлуке о буџету Скупштини општине;

5) 20. децембар - Скупштина општине Ћићевац доноси одлуку о буџету општине;

6) 25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету општине.

Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у буџетском календару.

НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У БУЏЕТУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес.

До 2024. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему (Службени гласник РС, број 103/2015 и 72/19) , путем плана његовог постепеног увођења који доноси орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе.

Имајући у виду наведену законску обавезу неопходно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања , којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма за који ће се дефинисати најмање један родно одговорни циљ и одговарајући индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Родна компонента буџета за 2024. годину дефинисана је Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава Општине Ћићевац, за 2024. годину, путем дефинисања следећих програма:

Редни број	Назив буџетског корисника	Назив програма (број и назив програма у складу са униформном програмском структуром буџета ЈЛС утврђеном у 2024. години)
1.	Општинска управа	Програм 3 – Локални економски развој
2.	Општинска управа	Програм 4 – Развој туризма
3.	Општинска управа	Програм 5 – Пољопривреда и рурални развој

4.	Општинска управа	Програм 11 – Социјална и дечја заштита
5.	Општинска управа	Програм 13- Развој културе и информисања
6.	Општинска управа	Програм 14 – Развој спорта и омладине

НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ ИСКАЗАТИ ПРОГРАМСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Законом о буџетском систему програмски буџет дефинисан је на следећи начин: "Програмски део буџета саставни је део посебног дела буџета који садржи програме и активности корисника буџетских средстава, који се спроводе у циљу ефикасног управљања средствима предложеним програмима, а који доприносе остварењу стратешких циљева у складу са економском политиком земље."

Структуру програмског буџета чине три категорије: - Програми, - Програмске активности и - Пројекти.

Програм је основни елемент програмског буџета.

Програм представља скуп мера које корисници буџета спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима.

Програм се састоји од независних, али тесно повезаних компоненти – програмских активности и пројеката.

Алокација средстава опредељених за програм врши се апропријацијама везаним за програмске активности и пројекте у оквиру програма.

Програм се утврђује и спроводи од стране једног или више корисника буџета и није временски ограничен.

Програмска активност је текућа делатност корисника буџета.

Програмска активност се утврђује на основу његове уже дефинисане надлежности.

Програмска активност мора бити део програма, спроводи се од стране само једног корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника средстава буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе постизању циљева програма.

У буџету локалних самоуправа пројекти нису унапред дефинисани и одређени.

Пројекти се могу односити на капитална улагања, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и намештеника и сличне подухвате.

Такође, пројекти могу представљати краткорочни инструмент утврђене јавне политике. Јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) своју програмску структуру утврђују на основу листе програма и програмских активности униформисаних за све ЈЛС. У тој листи је за програме и програмске активности утврђена њихова шифра, назив, сектор коме припадају и сврха.

Министарство финансија је у сарадњи са СКГО припремило униформну програмску структуру за ЈЛС која се примењује у изради одлуке о буџету јединица локалне самоуправе и која садржи 17 програма.

Министарство финансија је такође у сарадњи са СКГО припремило документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора који треба у значајној мери да олакша припрему буџета од стране локалних власти и осигура униформност и упоредивост садржине програмских буџета ЈЛС.

Упутство за припрему програмског буџета, са анексом 5 којим је дефинисана униформна програмска структура за ЈЛС, као и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листа униформних индикатора може се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs), као и на сајту СКГО (www.skgo.org).

Напомене везане за попуњавање табела:

Табеле се достављају у штампаном облику, са печатом и потписом функционера буџетског корисника;

Износи се уносе у хиљадама динара.

Марија Медаровић
Шеф одсека за буџет финансије, локалну пореску администрацију,
привреду и локални економски развој

